

Ve Štrasburku dne 11.12.2018
COM(2018) 845 final

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉ RADĚ A RADĚ

Sedmnáctá zpráva o pokroku na cestě k účinné a skutečné bezpečnostní unii

I. ÚVOD

Toto je sedmnáctá zpráva o dalším pokroku na cestě k vybudování účinné a skutečné bezpečnostní unie. Zabývá se vývojem v rámci dvou hlavních pilířů: boj proti terorismu a organizovanému zločinu a prostředky na jejich podporu a posílení naší obrany a budování odolnosti vůči těmto hrozbám. Evropský parlament a Rada dosáhly v posledních měsících značného pokroku v řadě legislativních priorit. Nicméně u velkého počtu významných priorit nebylo dosud dosaženo politické dohody a je třeba, aby spolunormotvůrci vyvíjeli další úsilí. Vzhledem k tomu, že se v květnu 2019 budou konat další volby do Evropského parlamentu, je čas důležitým faktorem pro splnění zbývajících prioritních návrhů předložených Komisí k dokončení bezpečnostní unie, jak k tomu vyzval předseda Jean-Claude Juncker ve svém projevu o stavu Unie 2018.

Na zasedání Evropské rady¹ dne 18. října 2018 lídři EU potvrdili svůj závazek posílit vnitřní bezpečnost Unie a uznali, že v posledních letech došlo v oblasti posílení vnitřní bezpečnosti ke skutečnému pokroku díky lepší spolupráci, konkrétním opatřením v praxi a přijetí mnoha právních textů. Na základě toho vyzvala Evropská rada k pokroku u neuzavřených návrhů Komise týkajících se předcházení kybernetickým útokům, reakce na ně a jejich potírání, prevence šíření teroristického obsahu online, zajištění hladkého a efektivního přeshraničního přístupu k elektronickým důkazům, usnadnění přístupu k finančním informacím a zlepšení interoperability informačních systémů a databází. Tato zpráva popisuje aktuální stav jednání o těchto důležitých iniciativách a vyzývá spolunormotvůrce, aby pracovali na jejich rychlém přijetí (viz rovněž seznam všech iniciativ bezpečnostní unie v příloze I). Evropská rada také vyzvala k posouzení iniciativy Komise rozšířit pravomoci Úřadu evropského veřejného žalobce na přeshraniční teroristické trestné činy. Pro Komisi je důležité prozkoumat přínosy tohoto přístupu. Kromě toho hlavy států nebo předsedové vlád zdůraznili význam ochrany demokratických systémů Unie a boje proti dezinformacím v souvislosti s nadcházejícími evropskými volbami. Na příštím zasedání ve dnech 13. a 14. prosince 2018 se bude Evropská rada rovněž zabývat šířením dezinformačních kampaní představujících pro demokratické systémy naléhavý problém, který vyžaduje bezodkladnou akci, zejména v zájmu zajištění svobodných a spravedlivých evropských a vnitrostátních voleb. Ve světle výše uvedeného shrnuje tato zpráva pokrok v oblasti zajištění volební odolnosti v rámci Unie.

Ochranu bezpečnosti občanů EU označili předsedové Evropského parlamentu, Rady a Komise ve společném prohlášení o legislativních prioritách EU na roky 2018–2019² za jednu z nejvyšších priorit. Všechny tři orgány se zavázaly přistupovat k návrhům v rámci bezpečnostní unie jako k naléhavým prioritám, které by měly být přijaty před koncem stávajícího volebního období. Je třeba, aby pokračovala práce v návaznosti na pokrok, kterého již bylo dosaženo v minulém roce, a Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby zvýšili úsilí při jednáních.

Komise se zájmem očekává přijetí zprávy o závěrech a doporučeních Zvláštního výboru pro terorismus Evropským parlamentem, které je plánováno na 12. prosince 2018. Tato zpráva bude důležitým příspěvkem k boji proti terorismu a dalšímu rozvoji bezpečnostní unie.

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/36775/18-euco-final-conclusions-en.pdf>

² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint-declaration-eu-legislative-priorities-2018-19_en.pdf

II. PLNĚNÍ LEGISLATIVNÍCH PRIORIT

Spolunormotvůrci dosáhli v posledních měsících značného pokroku v řadě legislativních priorit, zejména pokud jde o posílený Schengenský informační systém, akt o kybernetické bezpečnosti a bezhotovostní platební prostředky. Nicméně u velkého počtu významných priorit nebylo dosud dosaženo politické dohody a je třeba usilovněji pracovat na jejich přijetí ještě před volbami do Evropského parlamentu (viz rovněž seznam všech iniciativ bezpečnostní unie v příloze I).

1. Silnější a inteligentnější informační systémy pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace

Komise vítá dobrý pokrok, jež Evropský parlament a Rada učinily v oblasti legislativních návrhů pro dosažení **interoperability informačních systémů EU** pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace³. Navrhované předpisy by příslušníkům pohraniční stráže, imigračním úředníkům a příslušníkům donucovacích orgánů členských států poskytly možnost získávat přesné a spolehlivé informace, odhalovat osoby s vícenásobnými identitami a potírat podvodné zneužívání totožnosti. Třístranná setkání se konala ve dnech 24. října 2018, 15. listopadu 2018 a 27. listopadu 2018. V souladu se společným prohlášením Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby dosáhli politické dohody na příštím třístranném setkání konaném dne 13. prosince 2018.

Interoperabilita informačních systémů by zahrnovala **Vízový informační systém**. V Evropském parlamentu a Radě se pracuje na legislativním návrhu z května 2018⁴, který by umožnil důkladnější ověření spolehlivosti žadatelů o víza, zaplnění mezer v bezpečnostních informacích pomocí lepší výměny informací mezi členskými státy a zajištění plné interoperability s dalšími databázemi v rámci celé EU. Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby co nejdříve přijali své mandáty k vyjednávání, aby bylo dohody v této otázce dosaženo během stávajícího funkčního období Evropského parlamentu.

Jakmile by došlo k dohodě, interoperabilita informačních systémů by rovněž umožnila využívání úplných výhod **posíleného Schengenského informačního systému**, který byl spolunormotvůrci přijat dne 28. listopadu 2018⁵.

Interoperabilita by rovněž zahrnovala navrhované⁶ rozšíření **Evropského informačního systému rejstříků trestů** na státní příslušníky třetích zemí. Návrh předpokládá zavedení centralizované databáze, která umožní rychle ověřit, zda má některý členský stát informace o odsouzeních státních příslušníků třetích zemí. Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby uzavřeli jednání o této prioritní legislativní iniciativě na příštím třístranném setkání dne 11. prosince 2018.

Interoperabilita informačních systémů by rovněž zahrnovala systém Eurodac. Návrh Komise na posílení systému **Eurodac**⁷ by rozšířil jeho oblast působnosti tak, aby zahrnovala nejen identifikaci žadatelů o azyl, ale rovněž identifikaci neoprávněně pobývajících státních

³ COM(2017) 793 final ze dne 12. prosince 2017, COM(2017) 794 final ze dne 12. prosince 2017, COM(2018) 478 final ze dne 13. června 2018, COM(2018) 480 final ze dne 13. června 2018.

⁴ COM(2018) 302 final ze dne 16. května 2018.

⁵ COM(2016) 881 final ze dne 21. prosince 2016, COM(2016) 882 final ze dne 21. prosince 2016, COM(2016) 883 final ze dne 21. prosince 2016.

⁶ COM(2017) 344 final ze dne 29. června 2017.

⁷ COM(2016) 272 final ze dne 4. května 2016.

příslušníků třetích zemí a těch, kteří do EU vstupují nelegálně. Komise nedávno stanovila přínosy přijetí tohoto návrhu coby jednoho z pěti návrhů v rámci společného evropského azylového systému, které jsou blízko dohodě.⁸ Tyto návrhy by měly být přijaty před volbami do Evropského parlamentu.

Pro zajištění silnějších a inteligentnějších informačních systémů pro bezpečnost, správu hranic a řízení migrace vyzývá Komise Evropský parlament a Radu:

Priority společného prohlášení:

- aby dosáhly dohody o legislativních návrzích týkajících se **interoperability** do konce tohoto roku,
- aby dosáhly dohody o legislativním návrhu na rozšíření **Evropského informačního systému rejstříků trestů** na státní příslušníky třetích zemí do prosince 2018,
- aby přijaly legislativní návrh týkající se systému **Eurodac**, který je blízko dohody, do voleb do Evropského parlamentu,

Ostatní:

- aby co nejdříve přijaly své mandáty k vyjednávání o legislativním návrhu na posílení **Vízového informačního systému**.

2. Posílení bezpečnosti prostřednictvím zlepšené správy vnějších hranic

Podmínkou bezpečnosti v oblasti volného pohybu bez kontrol na vnitřních hranicích je silná a spolehlivá ochrana. Tento úkol sdílí všechny členské státy, které musejí zajistit správu svých vnějších hranic jak ve svém vlastním zájmu, tak ve společném zájmu všech, a to s pomocí **Evropské pohraniční a pobřežní stráže**. V reakci na závěry Evropské rady z června 2018⁹ navrhla Komise v září 2018¹⁰, aby byla Evropská pohraniční a pobřežní stráž více konsolidována tak, aby měla agentura k dispozici spolehlivější a trvalejší kapacity. Návrh Komise zachovává primární odpovědnost členských států za ochranu vnějších hranic, ale poskytuje agentuře prostředky, jak k ochraně přispět prostřednictvím stálého útvaru čítajícího 10 000 evropských příslušníků pohraniční stráže. Díky jeho postupnému, ale rychlému vytvoření by byla okamžitě posílena kolektivní schopnost EU chránit vnější hranice a účinně navracet migranty z EU.

Na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci dne 6. prosince 2018 bylo dosaženo částečného obecného přístupu k navracení a souvisejícím vnějším aspektům návrhu Komise. Bude nicméně třeba posílit práci na všech aspektech návrhu s cílem získat v lednu co nejdříve mandát k zahájení třístranných jednání s Evropským parlamentem. V Evropském parlamentu se v lednu 2019 očekává přijetí zprávy Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci. Tento návrh je pro Evropskou unii jasnou prioritou, a proto Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby navrhovaný právní předpis přijaly během stávajícího funkčního období Evropského parlamentu.

Za účelem posílení bezpečnosti prostřednictvím zlepšené správy vnějších hranic vyzývá

⁸ Řízení migrace ve všech jejích aspektech: Pokrok dosažený při plnění evropského programu pro migraci, COM(2018) 798 final ze dne 4. prosince 2012.

⁹ <https://www.consilium.europa.eu/media/35936/28-euco-final-conclusions-en.pdf>

¹⁰ COM(2018) 631 final ze dne 12. září 2018.

Komise Evropský parlament a Radu:

Iniciativy v souvislosti s projevem o stavu Unie 2018:

- aby co nejdříve přijaly své úplné mandáty k vyjednávání o legislativním návrhu za účelem posílení **Evropské pohraniční a pobřežní stráže** s cílem přijmout tento právní předpis během stávajícího funkčního období Evropského parlamentu.

3. Předcházení radikalizaci

V Radě již probíhají jednání o návrhu nařízení o **teroristickém obsahu online**, který představila Komise spolu s projevem o stavu Unie 2018¹¹. Jeho účelem je poskytnout jasný a harmonizovaný právní rámec, který má zabránit zneužití poskytovatelů hostingových služeb pro šíření teroristického obsahu současně se zajištěním plné ochrany základních práv. Navrhované nařízení reaguje na naléhavé výzvy Evropské rady¹² i Evropského parlamentu.¹³ Komise vítá přijetí obecného přístupu na zasedání Rady pro spravedlnost a vnitřní věci dne 6. prosince 2018. Komise vyzývá Evropský parlament, aby urychlil práci na tomto návrhu s cílem ho přijmout ve stávajícím volebním období.

Současně Komise nadále plně podporuje členské státy a poskytovatele hostingových služeb v jejich snahách bojovat proti teroristickému obsahu online. **Internetové fórum EU** bude nadále prosazovat dobrovolnou spolupráci a činnost členských států a poskytovatelů hostingových služeb s cílem snížit dostupnost teroristického obsahu online a posílit postavení partnerů občanské společnosti, aby se rozšířila účinná protiargumentace na internetu. Dne 5. prosince 2018 se konalo čtvrté ministerské internetové fórum EU. V posledních dvanácti měsících došlo k pokroku v odstraňování teroristického obsahu z internetu.

Komise také **podporuje předcházení radikalizaci v členských státech**. Na svém prvním zasedání konaném ve Vídni dne 24. října 2018 řídící výbor pro činnosti Unie v oblasti předcházení radikalizaci a boje proti ní¹⁴ přijal roční strategické směry pro akce a iniciativy na úrovni EU pro rok 2019. Strategické priority se opírají o informace od odborníků z praxe (závěry z konference na vysoké úrovni sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci a z pléna sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci ze dne 11. a 12. října 2018), výzkumných pracovníků (výzkumná konference sítě pro zvyšování povědomí o radikalizaci ze dne 17. října 2018), z dalších sítí a iniciativ EU (jako je zejména Evropská strategická komunikační síť) a také o příspěvky od tvůrců politik.

V rámci pracovního programu **Fondů pro vnitřní bezpečnost** pro policejní spolupráci a prevenci trestné činnosti na rok 2018 Komise dne 28. listopadu 2018 vyhlásila výzvu k předkládání návrhů na cílené financování ve výši 5 milionů EUR na předcházení

¹¹ COM(2018) 640 final ze dne 12. září 2018.

¹² Evropská rada na svém zasedání ve dnech 22.–23. června 2017 vyzvala podniky, aby „vyvinuly nové technologie a nástroje ke zlepšení automatického odhalování a odstraňování obsahu, jenž podněcuje k teroristickým činům. V nezbytných případech by toto úsilí mělo být doplněno příslušnými legislativními opatřeními na úrovni EU“. Evropská rada dne 28. června 2018 uvítala „záměr Komise předložit legislativní návrh v zájmu zlepšení odhalování a odstraňování obsahu, jenž podněcuje k nenávisti a k páčání teroristických činů“.

¹³ Evropský parlament ve svém usnesení o online platformách a jednotném digitálním trhu ze dne 15. června 2017 vyzval dotyčné platformy k tomu, aby „zintenzivnily opatření pro boj proti nezákonnému a škodlivému obsahu“, a zároveň vyzval Komisi, aby předložila návrhy řešení.

¹⁴ C(2018) 5345 ze dne 9. srpna 2018.

radikalizaci a boj proti ní, které se budou zabývat prioritními oblastmi identifikovanými skupinou odborníků na vysoké úrovni pro radikalizaci, kterou ustavila Komise: společenská angažovanost, místní rozměr, multiinstitucionální přístup a mládež.¹⁵ Kromě toho EU finančně podpoří organizace občanské společnosti, které se zaměřují na potírání teroristické argumentace nabízením pozitivních alternativ, částkou 12 milionů EUR z programu na podporu občanské společnosti. Tyto prostředky jsou určeny na školení a financování partnerů z občanské společnosti, kteří rozběhnou online kampaně s argumentací proti terorismu.

V zájmu předcházení radikalizaci Komise vyzývá Evropský parlament:

Iniciativa v souvislosti s projevem o stavu Unie 2018:

- aby prioritně přijal mandát k vyjednávání o legislativním návrhu za účelem prevence šíření **teroristického obsahu online** s cílem přijmout tento právní předpis během stávajícího funkčního období Evropského parlamentu.

4. Řešení falešných informací a zajištění volební odolnosti

Na základě výzvy Evropské rady z června 2018 Komise a vysoká představitelka ve spolupráci s členskými státy představily 5. prosince 2018 **akční plán**¹⁶ obsahující další konkrétní návrhy koordinované reakce na **výzvu, již představuje šíření dezinformací**, včetně patřičných mandátů a navýšení zdrojů pro příslušné týmy Evropské služby pro vnější činnost pro strategickou komunikaci.

Kromě toho Komise pečlivě sleduje provádění akcí pro boj proti dezinformacím, které oznámila ve svém sdělení o boji proti dezinformacím na internetu z dubna 2018¹⁷. Dne 16. října 2018 první signatáři podepsali **kodex zásad boje proti dezinformacím** pro online platformy a sektor online reklamy. Patří mezi ně tři hlavní platformy (Facebook, Google/YouTube, Twitter) a poskytovatel internetového prohlížeče Mozilla plus oborová sdružení zastupující další online platformy a reklamní sektor. Kodex obsahuje 15 závazků uspořádaných do pěti kapitol: 1) kontrola umisťování reklamy; 2) politická reklama a tematická reklama zaměřená na aktuální problémy; 3) integrita služeb; 4) posílení práv spotřebitelů a 5) posílení výzkumné komunity. Komise bude důkladně a průběžně sledovat dodržování kodexu v prvních 12 měsících, zejména s ohledem na volby do Evropského parlamentu 2019.¹⁸ Pokud by se dodržování a dopad kodexu zásad neosvědčily, může Komise navrhnout další opatření, a to včetně opatření regulační povahy.

S cílem pomoci zajistit **volební odolnost** Komise předložila k projednání četné iniciativy k řešení útoků na volební infrastrukturu a na informační systémy kampaní, jakož i k omezení rizika zneužití osobních údajů k úmyslnému ovlivnění výsledku evropských voleb. Dne 12. září 2018 Komise přijala sdělení o zabezpečení svobodného a spravedlivého průběhu voleb¹⁹

¹⁵ <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/topic-details/isfp-2018-ag-ct-rad;freeTextSearchKeyword=;typeCodes=1;statusCodes=31094501,31094502;programCode=ISFP;programDivisionCode=null;focusAreaCode=null;crossCuttingPriorityCode=null;callCode=Default;sortQuery=openingDate;orderBy=asc;onlyTenders=false>

¹⁶ JOIN(2018) 36 ze dne 5. prosince 2018.

¹⁷ COM(2018) 236 final ze dne 26. dubna 2018.

¹⁸ COM(2018) 794 ze dne 5. prosince 2018.

¹⁹ COM(2018) 637 final ze dne 12. září 2018.

a doporučení o sítích pro volební spolupráci, transparentnosti online, ochraně před kybernetickými bezpečnostními incidenty a boji proti dezinformačním kampaním v kontextu voleb do Evropského parlamentu. Evropská síť volební spolupráce poskytne fórum pro koordinaci provádění doporučení a závěry Rady k těmto opatřením jsou plánovány na počátek roku 2019.

Spolu se sdělením a doporučením Komise rovněž předložila pokyny k uplatňování práva Unie o ochraně údajů, jejichž cílem je pomoci příslušným subjektům při plnění povinností v oblasti ochrany údajů podle práva EU v souvislosti s volbami²⁰, a také **legislativní návrh cílené změny nařízení o financování politických stran z roku 2014**²¹. Výbor pro ústavní záležitosti Evropského parlamentu hlasoval o této zprávě dne 6. prosince 2018 a plénum Evropského parlamentu má přijmout svůj mandát k vyjednávání na zasedání v prosinci 2018. Komise vyzývá Radu, aby přijala svůj mandát k vyjednávání v prosinci 2018, tak aby oba spolunormotvůrci mohli neprodleně zahájit třístranná jednání, aby byly navrhované cílené změny zavedeny včas před volbami do Evropského parlamentu v roce 2019.

Ve dnech 15. a 16. října Komise uspořádala **konferenci na vysoké úrovni o kybernetických hrozbách pro volby**, jejímž cílem bylo informovat o pokračující práci Komise na zlepšování bezpečnosti a odolnosti volebních procesů vůči neustále se rozvíjejícím kybernetickým hrozbám. Na této akci se shromáždili přední odborníci z celého světa, aby prodiskutovali, jak navázat na stávající iniciativy. Po konferenci následovalo pracovní setkání členských států na vysoké úrovni, které se konalo s cílem propojit vnitrostátní volební komise a úředníky v oblasti kybernetické bezpečnosti. Jednalo se o první příležitost, kdy se volební orgány a orgány kybernetické bezpečnosti setkaly, aby prodiskutovaly, jak nejlépe čelit kybernetickým hrozbám pro volby.

Na **kolokviu o základních právech**, konaném ve dnech 26. a 27. listopadu 2018, se sešli vnitrostátní a evropské tvůrce politik na vysoké úrovni, členové akademické obce a zástupci občanské společnosti, sdělovacích prostředků, mezinárodních organizací a soukromého sektoru, aby prodiskutovali široké téma demokracie v EU. Závěry kolokvia poslouží práci sítě pro volební spolupráci na evropské úrovni, kterou Komise poprvé svolá v lednu.

Za účelem řešení dezinformací a zajištění volební odolnosti vyzývá Komise Evropský parlament a Radu:

Iniciativy v souvislosti s projevem o stavu Unie 2018:

- aby zajistily, že navrhované **cílené změny nařízení o financování politických stran** budou zavedeny včas před volbami do Evropského parlamentu v roce 2019.

Prohlášení o záměru 2018:

- aby rychle a rozhodně uskutečnily akce, které jsou součástí **společného akčního plánu pro boj proti dezinformacím**, tak jak byl předložen Evropskou komisí dne 5. prosince 2018.

5. Zvýšení kybernetické bezpečnosti

²⁰ COM(2018) 638 final ze dne 12. září 2018.

²¹ COM(2018) 636 final ze dne 12. září 2018.

V rámci opatření stanovených ve společném sdělení²² ze září 2017 „Odolnost, odrazování a obrana: budování silné kybernetické bezpečnosti pro EU“ spolunormotvůrci uspořádali v období od 13. září 2018 do 10. prosince 2018 pět třístranných jednání o navrhovaném **aktu o kybernetické bezpečnosti**²³ a dospěli k politické dohodě. Akt, který bude nyní formálně přijat a co nejdříve vstoupí v platnost, posiluje mandát Agentury EU pro bezpečnost sítí a informací. Rovněž stanoví rámec EU pro certifikaci kybernetické bezpečnosti produktů, služeb a procesů informačních a komunikačních technologií.

Komise vítá pokrok, jehož bylo dosaženo na jejím legislativním návrhu týkajícím se **bezhotovostních platebních prostředků**²⁴. Navrhovaná pravidla aktualizují právní rámec EU proti podvodům v oblasti bezhotovostních prostředků pro placení a jejich padělání, přičemž budou řešit nové výzvy a technologický vývoj, jako jsou virtuální měny a mobilní platby, odstraňovat překážky operativní spolupráce a zlepšovat preventivní opatření a pomoc obětem. Třístranná jednání byla zahájena v září 2018, přičemž to zatím poslední, které se konalo dne 28. listopadu 2018, vedlo k prozatímní dohodě. Komise vyzývá spolunormotvůrce, aby uzavřeli jednání o této otázce na příštím třístranném setkání dne 12. prosince 2018.

Na základě ambiciózních iniciativ v oblasti kybernetické bezpečnosti, které byly oznámeny v roce 2017, je cílem návrhu nařízení, kterým se zřizuje **Evropské průmyslové, technologické a výzkumné centrum kompetencí pro kybernetickou bezpečnost a síť národních koordinačních center**, který Komise předložila v září 2018, podpora technologických a průmyslových kapacit pro kybernetickou bezpečnost. Toto nařízení má pro Evropu, která chrání, zásadní význam. To jde ruku v ruce s klíčovým cílem zvýšit konkurenceschopnost odvětví kybernetické bezpečnosti v Unii a udělat z kybernetické bezpečnosti konkurenční výhodu pro další evropská odvětví. Komise vyzývá Evropský parlament a Radu, aby rychle přijaly své mandáty k vyjednávání s cílem co nejdříve zahájit třístranná jednání se zohledněním probíhajících jednání o programu Digitální Evropa.

S ohledem na globální charakter kybernetických hrozeb má mezinárodní spolupráce v oblasti kybernetické bezpečnosti zásadní význam. Ve dnech 23. a 24. října 2018 se zástupci Ministerstva vnitřní bezpečnosti Spojených států amerických a Evropské komise setkali na **pracovním setkání o politických přístupech ke kybernetické bezpečnosti**, aby prozkoumali možnosti prohloubené spolupráce. Účastníci identifikovali několik příležitostí, které usnadní oboustrannou angažovanost, a podpořili další výměny na pracovní úrovni týkající se příslušné certifikace informací, řízení rizik dodavatelského řetězce, řízení pracovní síly a dovedností a také výzkumných a vývojových priorit ve vztahu ke kybernetické bezpečnosti.

V posledních měsících uspořádala Evropská služba pro vnější činnost ve spolupráci s Komisí další kolo **kybernetických dialogů** se Spojenými státy (10. září 2018), Čínou (16. listopadu 2018) a plánuje kybernetický dialog s Indií dne 12. prosince 2018. Dialogy se zabývaly prováděním kybernetických norem, opatřeními na budování důvěry v kybernetickou bezpečnost a uplatňováním mezinárodního práva v kybernetickém prostoru. Významného pokroku bylo v posledních měsících dosaženo rovněž při provádění rámce pro společnou diplomatickou reakci EU na nepřátelské činnosti v kyberprostoru (**„soubor nástrojů pro**

²² JOIN(2017) 450 final ze dne 13. září 2017.

²³ COM(2017) 477 final ze dne 13. září 2017.

²⁴ COM(2017) 489 final ze dne 13. září 2017.

diplomacii v oblasti kybernetiky“²⁵, k němuž vyzvala Evropská rada v červnu 2018 a také ve svých závěrech týkajících se stanovení omezujících opatření proti kybernetickým útokům z října 2018.

V zájmu zvýšení kybernetické bezpečnosti Komise vyzývá Evropský parlament a Radu:

Iniciativy v souvislosti s projevem o stavu Unie 2018:

- aby co nejdříve přijaly mandát k vyjednávání o legislativním návrhu o **Evropském průmyslovém, technologickém, výzkumném centru kompetencí pro kybernetickou bezpečnost a síti národních koordinačních center** s cílem dosáhnout maximálního pokroku během stávajícího funkčního období Evropského parlamentu.

Ostatní:

- aby v prosinci 2018 dospěly k dohodě o legislativním návrhu týkajícím se **bezhotovostních platebních prostředků**.

6. Minimalizace manévrovacího prostoru teroristů

Efektivní vyšetřování a stíhání trestné činnosti a související ukládání trestů se do značné míry opírá o elektronické důkazy. Dostupnost těchto důkazů je obzvlášť důležitá při stíhání přeshraniční trestné činnosti, jako je terorismus a kyberkriminalita. Komise vítá, že dne 7. prosince 2018 Rada pro spravedlnost a vnitřní věci přijala obecný přístup k návrhu nařízení Komise z dubna 2018, kterým se zlepšuje přeshraniční přístup k **elektronickým důkazům** v rámci vyšetřování trestných činů.²⁶ S ohledem na důležitost elektronických důkazů pro vyšetřování téměř všech typů trestných činů a s ohledem na společné prohlášení Komise naléhavě vyzývá Evropský parlament, aby urychlil svou práci na tomto návrhu s cílem ho přijmout v aktuálním volebním období.

S ohledem na **mezinárodní vývoj v oblasti elektronických důkazů** Komise pozorně sleduje vývoj probíhajících jednání o druhém dodatkovém protokolu k Budapešťské úmluvě Rady Evropy o kyberkriminalitě, která se týká přístupu k elektronickým důkazům. Kromě toho by dohoda se Spojenými státy poskytla orgánům pro vymáhání práva z obou stran právní srozumitelnost a předešla by protichůdným právním povinnostem pro poskytovatele služeb. Na zasedání ministrů spravedlnosti a vnitra EU a USA ve Washingtonu ve dnech 8. a 9. listopadu 2018 zástupci EU i USA zdůraznili význam rychlého přeshraničního přístupu k elektronickým důkazům pro donucovací i soudní orgány. Cílem Komise je společně a co nejdříve navrhnout přijetí dvou doporučení ohledně směrnic pro jednání o těchto dvou mezinárodních aspektech se zohledněním pokroku, jehož bylo dosaženo v jednání o návrzích o elektronických důkazech, a potřeby dostatečného objasnění otázek týkajících se parametrů a záruk budoucích vnitřních ujednání EU.

Vzhledem k významu umožnění přístupu donucovacích orgánů k finančním informacím přijala Komise v dubnu 2018 legislativní návrh na **usnadnění používání finančních a dalších informací** k prevenci, odhalování, vyšetřování či stíhání závažných trestných

²⁵ Dokument Rady 9916/17.

²⁶ COM(2018) 225 final ze dne 17. dubna 2018. Jednání o doprovodné směrnici, kterou se stanoví harmonizovaná pravidla pro jmenování právních zástupců za účelem shromažďování důkazů v trestním řízení (COM(2018) 226 final ze dne 17. dubna 2018), budou pokračovat.

činů²⁷. Návrh usiluje jednak o to, aby měly určené donucovací orgány a úřady pro vyhledávání majetku z trestné činnosti přímý přístup k informacím o bankovních účtech, které jsou evidovány ve vnitrostátních centralizovaných registrech bankovních účtů, jednak o posílení spolupráce mezi vnitrostátními finančními zpravodajskými jednotkami a donucovacími orgány. Dne 21. listopadu 2018 Rada přijala obecný přístup k této otázce. Po přijetí zprávy Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci dne 3. prosince 2018 má Evropský parlament odsouhlasit v prosinci 2018 svůj mandát k vyjednávání na plenárním zasedání. Komise vítá dosažený pokrok a vyzývá spolunormotvůrce, aby neprodleně pokročili s interinstitucionálními jednáními, aby bylo dosaženo pokroku ještě před evropskými volbami.

V dubnu 2018 Komise předložila k projednání legislativní návrh **omezení týkajících se uvádění prekurzorů výbušnin na trh a jejich používání**²⁸ s cílem znesnadnit přístup k nebezpečným prekurzorům výbušnin, které by mohly být zneužity k výrobě podomácku vyrobených výbušnin. Tento návrh usiluje o zaplnění bezpečnostních mezer pomocí řady opatření, jako jsou zákaz dalších chemikálií, povinné kontroly rejstříku trestů u osob, které žádají o licenci na nákup látek podléhajících omezení, a objasnění, že předpisy platné pro hospodářské subjekty se vztahují také na společnosti, které působí online. V Evropském parlamentu má být dne 10. prosince 2018 přijata zpráva Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci. S ohledem na pokrok dosažený v této otázce Komise vyzývá Radu, aby přijala svůj mandát k vyjednávání ještě v prosinci 2018, a Radu a Parlament, aby se dohodli během stávajícího funkčního období Evropského parlamentu.

Další legislativní návrh předložený Komisí k projednání v dubnu 2018 se týkal posílení zabezpečení průkazů totožnosti občanů Unie a povolení k pobytu.²⁹ Tento návrh především zavádí minimální **bezpečnostní prvky průkazů totožnosti**, které budou muset obsahovat biometrické údaje (obraz tváře a otisky dvou prstů) na bezkontaktním čipu. Návrh je v pracovním programu Komise pro rok 2019 v seznamu prioritních zbývajících návrhů. Dne 14. prosince 2018 Rada přijala mandát k zahájení jednání o tomto návrhu s Parlamentem. Dne 3. prosince 2018 Parlament souhlasil se zahájením jednání na základě zprávy Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci. V blízké budoucnosti budou zahájena třístranná jednání a Komise je odhodlána podpořit spolunormotvůrce za účelem přijetí návrhu ještě před příštími volbami do Evropského parlamentu, které jsou již nyní na dohled.

²⁷ COM(2018) 213 final ze dne 17. dubna 2018.

²⁸ COM(2018) 209 final ze dne 17. dubna 2018.

²⁹ COM(2018) 212 final ze dne 17. dubna 2018.

Za účelem minimalizace manévrovacího prostoru teroristů Komise vyzývá:

Priority společného prohlášení:

- Evropský parlament, aby bezodkladně přijal svůj mandát k vyjednávání o legislativních návrzích, které se týkají **elektronických důkazů**, a neprodleně zahájil třístranná jednání s Radou,
- Evropský parlament a Radu, aby našly dohodu o legislativním návrhu k **usnadnění používání finančních informací** ještě před volbami do Evropského parlamentu,

Ostatní:

- Evropský parlament a Radu, aby do konce roku 2018 přijaly mandát k vyjednávání o legislativním návrhu na posílení **omezení týkajících se uvádění prekurzorů výbušnin na trh a jejich používání**,
- Evropský parlament a Radu, aby dospěly k dohodě o legislativním návrhu na posílení **bezpečnostních prvků vnitrostátních průkazů totožnosti a povolení k pobytu** tak, aby byl tento návrh přijat před volbami do Evropského parlamentu.

III. PROVÁDĚNÍ DALŠÍCH PRIORIT V OBLASTI BEZPEČNOSTI

1. Provádění legislativních opatření v rámci bezpečnostní unie

Pro zajištění výhod vyplývajících z účinné a skutečné bezpečnostní unie má zásadní význam úplné a správné provedení dohodnutých opatření. Komise aktivně podporuje členské státy, mimo jiné prostřednictvím financování a usnadnění výměny osvědčených postupů. V případě potřeby Komise rovněž plně využívá své pravomoci podle Smluv k prosazování práva EU, včetně případného zahájení řízení o nesplnění povinnosti.

Vzhledem k tomu, že lhůta pro provedení **směrnice EU o jmenné evidenci cestujících**³⁰ uplynula dne 25. května 2018, zahájila Komise dne 19. července 2018 řízení o nesplnění povinnosti se 14 členskými státy, jež neoznámily přijetí vnitrostátních právních předpisů, které plně provádějí směrnici³¹ – zásadní nástroj v boji proti terorismu a závažné trestné činnosti. Od té doby pět členských států oznámilo úplné provedení směrnice.³² Současně Komise i nadále podporuje všechny členské státy v jejich úsilí o dokončení vývoje systémů jmenné evidence cestujících, včetně usnadnění výměny informací a osvědčených postupů.

Lhůta pro provedení **směrnice o boji proti terorismu**³³ uplynula dne 8. září 2018. Komise dne 21. listopadu 2018 zahájila řízení o nesplnění povinnosti s 16 členskými státy, jež neoznámily přijetí vnitrostátních právních předpisů, které plně provádějí směrnici³⁴.

³⁰ Směrnice (EU) 2016/681 ze dne 27. dubna 2016.

³¹ Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Řecko, Španělsko, Francie, Kypr, Lucembursko, Nizozemsko, Rakousko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Finsko. Komise přijímá odpovědi členských států, včetně oznámení o příslušných právních předpisech, které jsou v současné době analyzovány (viz rovněž poznámka pod čarou 47).

³² Bulharsko, Francie, Lucembursko, Rakousko a Řecko (aktuální stav ke dni 6. prosince 2018).

³³ Směrnice (EU) 2017/541 ze dne 15. března 2017.

³⁴ Belgie, Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Řecko, Španělsko, Chorvatsko, Kypr, Litva, Lucembursko, Malta, Rakousko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko a Slovinsko.

Lhůta pro provedení **směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní**³⁵ uplynula dne 14. září 2018. Komise proto dne 22. listopadu 2018 zahájila řízení o nesplnění povinnosti s 25 členskými státy, jež neoznámily přijetí vnitrostátních právních předpisů, které plně provádějí směrnici³⁶. Po zahájení řízení o nesplnění povinnosti ještě jeden členský stát oznámil úplné provedení opatření³⁷.

Lhůta pro provedení **směrnice o prosazování práva v souvislosti s ochranou údajů**³⁸ ve vnitrostátním právu uplynula dne 6. května 2018. Komise dne 19. července 2018 zahájila řízení o nesplnění povinnosti s 19 členskými státy, jež neoznámily přijetí vnitrostátních právních předpisů, které plně provádějí směrnici³⁹.

V souladu s tím, co členské státy oznámily Komisi, byla **směrnice o bezpečnosti sítí a informačních systémů**⁴⁰ plně provedena 21 členskými státy a částečně provedena v dalších 3 členských státech.⁴¹ Komise provedla kontroly *prima facie* u 18 z 21 členských států, které potvrdily, že se provedení zdá být úplné. Dne 19. července 2018 Komise zahájila řízení o nesplnění povinnosti z důvodu nedostatečného oznámení s těmi 17 členskými státy, které neprovedly oznámení v rámci lhůty pro provedení, která uplynula 9. května 2018.⁴²

Do 9. listopadu 2018 měly členské státy předložit Komisi informace o tzv. provozovateli základních služeb identifikovaných na jejich území, a to v rámci provedení směrnice o bezpečnosti sítí a informačních systémů. Jedná se o veřejné a soukromé subjekty, které by podle požadavků směrnice měly zabezpečit své sítě a informační systémy a hlásit vážné incidenty. Dosud 19 členských států sdělilo Komisi svou zpětnou vazbu a 16 členských států Komisi předložilo příslušné informace.⁴³ Komise nyní posoudí přijaté údaje s cílem vytvořit zprávu o soudržnosti přístupu, který členské státy zaujaly v procesu identifikace.

Komise rovněž posuzuje provedení **4. směrnice o boji proti praní peněz**⁴⁴ a usiluje o zajištění provedení těchto pravidel v praxi. Komise zahájila řízení o nesplnění povinnosti s 21 členskými státy, jež neoznámily přijetí vnitrostátních právních předpisů, které směrnici

³⁵ Směrnice (EU) 2017/853 ze dne 17. května 2017.

³⁶ Belgie, Bulharsko, Česká republika, Německo, Estonsko, Irsko, Řecko, Španělsko, Francie, Kypr, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Nizozemsko, Rakousko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Finsko, Švédsko, Spojené království. Francie (aktuální stav ke dni 6. prosince 2018).

³⁷ Směrnice (EU) 2016/680 ze dne 27. dubna 2016.

³⁸ Belgie, Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Řecko, Španělsko, Francie, Chorvatsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko a Finsko. Komise přijímá odpovědi členských států, včetně oznámení o příslušných právních předpisech, které jsou v současné době analyzovány (viz rovněž poznámka pod čarou 51).

³⁹ Směrnice (EU) 2016/1148 ze dne 27. dubna 2016.

⁴⁰ Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Německo, Řecko, Estonsko, Irsko, Španělsko, Francie, Chorvatsko, Itálie, Kypr, Malta, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Slovinsko, Slovensko, Finsko, Švédsko a Spojené království oznámily úplné provedení. Litva, Maďarsko a Lotyšsko oznámily částečné provedení (aktuální stav ke dni 6. prosince 2018).

⁴¹ Belgie, Bulharsko, Dánsko, Irsko, Řecko, Španělsko, Francie, Chorvatsko, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Maďarsko, Nizozemsko, Rakousko, Polsko, Portugalsko a Rumunsko. Komise přijímá odpovědi členských států, včetně oznámení o příslušných právních předpisech, které jsou v současné době analyzovány (viz rovněž poznámka pod čarou 48).

⁴² Kypr, Česká republika, Německo, Dánsko, Estonsko, Španělsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Maďarsko, Litva, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Švédsko a Spojené království (aktuální stav ke dni 6. prosince 2018).

⁴³ Směrnice (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015.

provádějí.⁴⁵ V případě potřeby bude nadále využívat svých pravomocí, aby zajistila plné provedení této směrnice. Na doplnění této směrnice vstoupila dne 3. prosince 2018 v EU v platnost nová opatření trestního práva pro boj proti praní peněz. Nová směrnice⁴⁶ bude harmonizovat trestné činy a sankce za praní peněz tak, že zavede stejně přísné tresty v celé EU, přičemž minimální délka odnětí svobody bude činit 4 roky. Členské státy mají 24 měsíců na provedení této směrnice a příslušné oznámení tohoto provedení Komisi.

Komise vyzývá všechny členské státy, aby plně provedly a uplatňovaly všechna opatření a nástroje EU schválené v rámci bezpečnostní unie.

Vzhledem k tomu, že lhůty pro provedení uplynuly, Komise zahájila řízení o nesplnění povinnosti a naléhavě vyzývá členské státy, aby přijaly nezbytná opatření k úplnému provedení následujících směrnic ve vnitrostátním právu a oznámily je Komisi:

- **směrnice EU o jmenné evidenci cestujících**, u níž stále musí 6 členských států oznámit provedení ve vnitrostátním právu a 3 členské státy musí oznámení o provedení dokončit,⁴⁷
- **směrnice o bezpečnosti sítí a informačních systémů**, u níž stále musí 4 členské státy oznámit provedení ve vnitrostátním právu a 3 členské státy musí oznámení o provedení dokončit,⁴⁸
- **směrnice o boji proti terorismu**, u níž stále musí 7 členských států oznámit provedení ve vnitrostátním právu a 9 členských států musí oznámení o provedení dokončit,⁴⁹
- **směrnice o kontrole nabývání a držení zbraní**, u níž stále musí 19 členských států oznámit provedení ve vnitrostátním právu a 5 členských států musí oznámení o provedení dokončit,⁵⁰
- **směrnice EU o prosazování práva v souvislosti s ochranou údajů**, u níž stále musí 11 členských států oznámit provedení ve vnitrostátním právu a 2 členské státy musí oznámení o provedení dokončit,⁵¹ a

⁴⁵ Belgie, Bulharsko, Dánsko, Estonsko, Irsko, Řecko, Španělsko, Francie, Chorvatsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Malta, Nizozemsko, Rakousko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko a Finsko.

⁴⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1673 ze dne 23. října 2018 o boji vedeném trestněprávní cestou proti praní peněz.

⁴⁷ Provedení směrnice ve vnitrostátním právu dosud neoznámily Španělsko, Kypr, Nizozemsko, Portugalsko, Rumunsko a Finsko. Česká republika, Estonsko a Slovinsko oznámily částečné provedení směrnice ve vnitrostátním právu a dosud oznámení o provedení nedokončily (aktuální stav ke dni 6. prosince 2018).

⁴⁸ Provedení směrnice ve vnitrostátním právu dosud neoznámily Belgie, Lucembursko, Rakousko a Rumunsko. Litva, Maďarsko a Lotyšsko oznámily částečné provedení směrnice ve vnitrostátním právu a dosud oznámení o provedení nedokončily (aktuální stav ke dni 6. prosince 2018).

⁴⁹ Provedení směrnice ve vnitrostátním právu dosud neoznámily Bulharsko, Řecko, Kypr, Lucembursko, Malta, Polsko a Rumunsko. Belgie, Česká republika, Estonsko, Španělsko, Chorvatsko, Litva, Rakousko, Portugalsko a Slovinsko oznámily částečné provedení směrnice ve vnitrostátním právu a dosud oznámení o provedení nedokončily (aktuální stav ke dni 6. prosince 2018).

⁵⁰ Provedení směrnice ve vnitrostátním právu dosud neoznámily Belgie, Bulharsko, Německo, Estonsko, Irsko, Řecko, Španělsko, Kypr, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Nizozemsko, Rakousko, Polsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Finsko a Švédsko. Česká republika, Litva, Malta, Portugalsko a Spojené království oznámily částečné provedení směrnice ve vnitrostátním právu a dosud oznámení o provedení nedokončily (aktuální stav ke dni 6. prosince 2018).

⁵¹ Provedení směrnice ve vnitrostátním právu dosud neoznámily Bulharsko, Estonsko, Řecko, Španělsko, Kypr, Lotyšsko, Nizozemsko, Polsko, Rumunsko, Slovinsko a Finsko. Česká republika a Portugalsko

- **4. směrnice o boji proti praní peněz**, u níž stále musí 3 členské státy dokončit oznámení o provedení.⁵²

2. Přípravenost a ochrana

Rok po přijetí akčního plánu Komise pro rok 2017 **pro ochranu veřejných prostor**⁵³ bylo dosaženo významného pokroku při jeho zavádění ve všech oblastech, se zvláštním zaměřením na poskytování pokynů a financování EU na podporu členských států.

Uskutečnilo se šest setkání s veřejnými orgány a soukromými provozovateli za účelem sdílení osvědčených postupů a výměny informací ohledně toho, jak mohou provozovatelé a veřejné orgány posílit bezpečnost různých typů veřejných prostor, mimo jiné hotelů, obchodních center, dopravních terminálů, sportovních stadionů a dějišť kulturních akcí. Ačkoliv veřejné orgány i provozovatelé podnikají kroky k posílení bezpečnosti svých prostor, ze setkání vyplynulo, že přetrvávají problémy a nedostatky. Zatímco v některých odvětvích je dobře vyvinutá kultura bezpečnosti, některá odvětví zavádějí systematictější postupy k ochraně svých prostor teprve teď. Fórum provozovatelů veřejných prostor, skupina vedená Komisí zaměřená na podporu partnerství veřejného a soukromého sektoru, uspořádalo dne 26. listopadu 2018 setkání se všemi odvětvími. Účastníci uvítali pokyny poskytnuté útvary Komise, v nichž byly stanoveny osvědčené postupy k opatřením, která by měli provozovatelé a veřejné orgány zavést k posílení bezpečnosti veřejných prostor.

Po technické pracovní schůzce Komise s urbanisty a místními úředníky pro bezpečnost z evropských měst, která se konala v červnu 2018, připravilo Společné výzkumné středisko Komise dvě zprávy mapující stávající poradenský materiál pro ochranu veřejného prostoru a systémy bariér. Rovněž byl připraven návrh prvních evropských zásad výběru vhodných řešení pro bariéry, což urbanistům umožní zvýšit bezpečnost měst, aniž by se centra měst musela podobat pevnostem.

Tuto činnost rovněž podporuje **financování z EU**. Na základě výzvy k předkládání návrhů v oblasti ochrany, která byla zveřejněna v roce 2017 v rámci Fondu pro vnitřní bezpečnost – policie, bylo vybráno osm projektů, které se zaměřují na ochranu veřejných prostor, od koncepcí městské bezpečnosti a zvýšení bezpečnosti již ve fázi návrhu přes ochranu před útoky najížděním vozidly do lidí, zlepšení úrovně ochrany v oblasti bezpečnosti železnic až po vytvoření školicích koncepcí a kampaní pro zvýšení povědomí. Další opatření budou financována v rámci výzvy k podávání návrhů pro rok 2018 v rámci Fondu pro vnitřní bezpečnost – policie.⁵⁴ Rovněž byla otevřena výzva k podávání návrhů v rámci iniciativy Městská inovativní opatření, která spadá pod Evropský fond pro regionální rozvoj⁵⁵ a jejímž cílem je vybavit města inovativními řešeními pro výzvy v oblasti městské bezpečnosti. Kromě toho byla do pracovního programu Bezpečné společnosti pro roky 2018–2020 v rámci

oznámily částečné provedení směrnice ve vnitrostátním právu a dosud oznámení o provedení nedokončily (aktuální stav ke dni 6. prosince 2018).

⁵² Lucembursko, Rakousko a Rumunsko oznámily částečné provedení směrnice ve vnitrostátním právu a dosud oznámení o provedení nedokončily. Zbývajících 18 členských států oznámilo úplné provedení směrnice ve vnitrostátním právu a Komise jejich oznámení posuzuje (aktuální stav ke dni 6. prosince 2018).

⁵³ COM(2017) 612 final ze dne 18. října 2017.

⁵⁴ https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/security-and-safeguarding-liberties/internal-security-fund-police/union-actions_en, výzva je otevřená do 16. ledna 2019.

⁵⁵ <https://www.uia-initiative.eu/en/urban-security>, výzva je otevřená do 31. ledna 2019.

programu Horizont 2020 zařazena speciální výzkumná výzva s cílem vytvořit inovativní řešení pro ochranu veřejných prostor.

S ohledem na požadavek Evropské rady z jejích zasedání v březnu 2018 a říjnu 2018 Komise posílila svá **opatření proti chemickým, biologickým, radiologickým a jaderným hrozbám**, jakož i spolupráci s členskými státy zejména v oblasti chemických hrozeb. Komise a odborníci členských států vytvořili společný seznam chemických látek vzbuzujících obavy a nyní budou s výrobci pracovat na zlepšení schopnosti jejich detekce. Komise rovněž zahájila dialog se soukromým sektorem s cílem prozkoumat možnosti omezení přístupu teroristů k chemickým látkám, které mohou být použity jako prekursorů k chemickým útokům. Komise také ve svém speciálním evropském středisku odborné přípravy v oblasti jaderné bezpečnosti realizuje kampaň odborné přípravy, jejímž cílem je vyškolit vnitrostátní donucovací orgány v oblasti odhalování radiologických a jaderných materiálů. Více než 100 policistů absolvuje odbornou přípravu s důmyslným vybavením a skutečným jaderným materiálem, aby byli lépe připraveni na potenciální útok radiologickými zbraněmi.

V návaznosti na závěry Evropské rady z června 2018 přijala Rada pro zahraniční věci dne 15. října 2018 **nový režim omezujících opatření** proti používání a šíření chemických zbraní. Ten EU umožní ukládat sankce spočívající v zákazu vstupu na území EU a zmrazení majetku osob a subjektů zapojených kdekoli do vývoje a používání chemických zbraní, a to bez ohledu na jejich státní příslušnost nebo umístění.⁵⁶

Od 5. listopadu do 23. listopadu 2018 pořádaly EU a NATO **hybridní cvičení EU a NATO** jakožto souběžné a koordinované cvičení. Cílem bylo v prostředí, kde se není třeba bát selhání, zlepšit a posílit schopnost EU reagovat na složitou krizi hybridní povahy s vnitřním a vnějším rozměrem a také zlepšit spolupráci s NATO. Cvičení zahrnovalo příslušné instituce a orgány EU a účastnilo se ho 25 členských států plus Norsko a osm agentur EU. Švýcarsko vystupovalo jako pozorovatel.

Ve vztahu k **připravenosti a ochraně** Komise:

- vyzývá členské státy, aby zapracovaly na úplném provedení akčního plánu pro zlepšení připravenosti na chemická, biologická, radiologická a jaderná bezpečnostní rizika do konce roku 2019,
- vyzývá členské státy a soukromý sektor, aby posílily spolupráci za účelem zlepšení ochrany veřejných prostor a spolupráci zaměřenou na úplné provedení akčního plánu pro ochranu veřejných prostor.

3. Výzkum bezpečnosti

Výzkum EU v oblasti bezpečnosti je jedním ze základů bezpečnostní unie, jenž umožňuje inovace v oblasti technologií a znalostí, které jsou klíčové pro rozvoj kapacit k řešení dnešních bezpečnostních výzev, předvídání zítřejších hrozeb a ke zlepšení konkurenceschopnosti evropského bezpečnostního odvětví. To je důležité zejména vzhledem k nutnosti řešit otázky strategické bezpečnosti, jako je dodavatelský řetězec digitální infrastruktury a původ technologických součástí.

⁵⁶ Nařízení Rady (EU) 2018/1542 ze dne 15. října 2018 o omezujících opatřeních proti šíření a používání chemických zbraní.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018R1542>

V porovnání s jinými odvětvími má financování EU zásadní význam pro výzkum bezpečnosti, neboť představuje asi 50 % veškerého veřejného financování výzkumu bezpečnosti na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni.⁵⁷ Od zahájení výzkumu bezpečnosti na úrovni EU v roce 2007 přispěla EU více než 2 miliardami EUR na financování více než 400 projektů, a to včetně oblastí, které ovlivňuje vývoj jednotlivých politik EU, jako jsou skenery na letištích, pokročilá forenzní věda, nástroje k řešení online radikalizace, metody shromažďování elektronických důkazů ve věcech trestních a technologie pro zásahové jednotky. V probíhajících projektech jsou dobře zastoupeny také technologické trendy budoucnosti, jako je umělá inteligence, kognitivní systémy a analýzy dat.

Nedávné projekty prokázaly přímé spojení mezi výzkumem a prováděním a rozvojem politiky: v oblasti bezpečnosti hranic a řízení dodavatelského řetězce⁵⁸, v oblasti chemických, biologických, radiologických a jaderných rizik⁵⁹, v oblasti nakládání s elektronickými důkazy⁶⁰ a v oblasti námořního dohledu⁶¹.

S ohledem na specifickou povahu bezpečnostního odvětví (v němž trh představují především veřejné orgány) lze zajistit odpovídající přijetí výzkumných výstupů pouze tehdy, pokud je výzkum uznán jako jeden ze základních kamenů procesu budování širších kapacit, který spojuje dohromady tvůrce politik, odborníky z praxe, odvětví a akademickou sféru. Úzké zapojení všech zainteresovaných stran v rané fázi je nezbytně nutné pro odhalení kapacitních mezer a definování priorit v oblasti kapacit, které mohou být v případě potřeby východiskem pro výzkumné požadavky. Komise úzce spolupracuje se všemi relevantními zainteresovanými stranami na podpoře takového přístupu.

V zájmu zvýšení informovanosti o výsledcích se ve dnech 5. a 6. prosince sešlo v Bruselu na **konferenci o výzkumu bezpečnosti 2018** asi 900 zainteresovaných subjektů z celé Evropy, aby prokázaly dopad bezpečnostního výzkumu financovaného z EU. V tomtéž týdnu se konalo setkání Společenství uživatelů pro chráněné, bezpečné a odolné společnosti, na němž byly uspořádány speciální panely o řadě témat bezpečnostního výzkumu, a také výroční zasedání Mezinárodního fóra na podporu inovací ve prospěch specialistů prvního zásahu.

⁵⁷ Pouze osm členských států uvedlo, že má zavedený strukturovaný vnitrostátní program pro výzkum bezpečnosti.

⁵⁸ V projektu CORE se poprvé použila technologie blockchain v řízení dodavatelského řetězce. Několik velkých logistických společností, např. MAERSK-IBM, Seacon Logistics a Royal Flora Holland, dále rozvíjí výstupy projektu CORE při budování svých internetových logistických systémů, ID projektu 603993, FP7-SEC-2013-1, zahájení 1. 5. 2014, podrobnosti jsou k dispozici na adrese: https://cordis.europa.eu/project/rcn/188515_en.html.

⁵⁹ Projekt TOXITRIAGE přinesl snadno použitelný systém pro detekci chemických a biologických hrozeb a efektivní koordinační mechanismus pro třídění obětí se zapojením různých zásahových složek, ID projektu 653409, H2020-DRS-2014, zahájení 1. 9. 2015, podrobnosti jsou k dispozici na adrese: https://cordis.europa.eu/project/rcn/194860_en.html.

⁶⁰ V projektu EVIDENCE byl definován plán strategií, cílů a akcí nutných ke stanovení společného evropského rámce pro správné a harmonizované nakládání s elektronickými důkazy. Tyto výsledky byly použity jako východiska pro počáteční posouzení dopadů legislativního návrhu Komise v této oblasti, ID projektu 608185, FP7-SEC-2013-1, zahájení 1. 3. 2014, podrobnosti jsou k dispozici na adrese: https://cordis.europa.eu/project/rcn/185514_en.html.

⁶¹ Projekt CLOSEYE byl prvním příkladem toho, jak může výzkum financovaný z EU překlenout mezeru mezi identifikací nedostatečných kapacit a zavedením technických řešení k odstranění tohoto nedostatku. Tento projekt se opíral o dřívější výzkum dohledu nad námořní hranicí financovaný z prostředků EU a přinesl řešení pro zlepšení detekce, identifikace a sledování malých plavidel na moři. V návaznosti na výstupy projektu CLOSEYE zahájily orgány dvou členských států, Španělska a Portugalska, iniciativu v oblasti zadávání veřejných zakázek. Španělsko využilo nástroj ISF Borders, čímž naplno využilo synergií mezi těmito různými fondy EU. ID projektu 313184, FP7-SEC-2012-1, zahájení 1. 4. 2013, podrobnosti jsou k dispozici na adrese: https://cordis.europa.eu/project/rcn/108227_en.html.

V rámci navrhovaného rámcového programu pro výzkum a inovace (Horizont Evropa, součást příštího víceletého finančního rámce, který poběží v letech 2021–2027) Komise jasně uvedla, že bezpečnostní výzkum by měl být i nadále důležitou prioritou. Program Horizont Evropa bude usilovat o dosažení větší doplňkovosti s dalšími výzkumnými programy v oblastech jako obrana a také o součinnost se souvisejícími programy financování, jako je Fond pro vnitřní bezpečnost, Fond pro integrovanou správu hranic zahrnující Nástroj pro správu hranic a víza, program Digitální Evropa a regionální fondy. Program bude rovněž zaměřen na další posílení role agentur a odborníků EU v celém výzkumném cyklu.

Dne 7. prosince 2018 Komise přijala sdělení a koordinovaný akční plán⁶² pro společnou práci v oblasti **umělé inteligence**, který pokrývá potřebu maximalizovat přínosy umělé inteligence v bezpečnostním odvětví, včetně donucovacích orgánů a oblasti podnikání. Pomocí koordinovaného akčního plánu chce Komise převést principy na konkrétní akce, které budou společně provádět Komise a členské státy. Na všechny tři bezpečnostní aspekty umělé inteligence⁶³ je kladen důraz ve všech akcích od výzkumu po uvádění těchto technologií na trh.

Komise je připravena začlenit diskusi o rizicích umělé inteligence a příležitostech, které nabízí, do širší strategie rozvoje pro bezpečnost, a to se zohledněním různých scénářů, potřeb, nedostatků a alternativ, které jsou specifické pro konkrétní oblast bezpečnosti. Kromě toho má Komise v úmyslu projednat s výborem programu Bezpečné společnosti zařazení příslušné akce již do pracovního programu Horizont 2020 pro rok 2020.

Pokud jde o **výzkum bezpečnosti**, Komise:

- mezi březnem a srpnem 2019 zahájí v rámci programu Horizont 2020 Bezpečné společnosti výzvy k podávání návrhů pro rok 2019.

4. *Vnější rozměr*

Evropská unie absolvovala cennou výměnu informací s protějšky ze Spojených států v rámci **zasedání ministrů EU a USA pro spravedlnost a vnitřní věci**, které se konalo dne 8. a 9. listopadu 2018 ve Washingtonu a na němž byl potvrzen jejich společný závazek řešit společné výzvy v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí. Obě strany zejména podtrhly důležitost účinného sdílení informací v rámci snah o boj proti terorismu. EU i USA zdůraznily význam sdílení údajů ze jmenné evidenci cestujících jakožto nástroje bránícího cestování teroristů a dohodly se, že v roce 2019 připraví společné hodnocení v souladu s ustanoveními dohody mezi EU a USA o jmenné evidenci cestujících. Kromě toho EU a USA opakovaně zdůraznily, že boji proti kyberkriminalitě a zvýšení kybernetické bezpečnosti dávají prioritu. Obě strany se dohodly, že prozkoumají možnost dohody mezi EU a USA o elektronických důkazech. Evropská unie a Spojené státy americké rovněž uznaly, že je nutné usilovněji řešit problém využívání internetu teroristy k řízení a podněcování útoků, a to při dodržování práv jednotlivců, včetně svobody projevu. Obě strany uznaly, že volební systémy v demokratických státech čelí bezprecedentním výzvám, které vyžadují spolupráci a výměnu osvědčených postupů mezi obdobně smýšlejícími zeměmi. Evropská unie a Spojené státy se

⁶² COM(2018) 795 final ze dne 7. prosince 2018.

⁶³ Kybernetická bezpečnost technologií založených na umělé inteligenci, využívání umělé inteligence k bezpečnostním účelům, včetně prevence, odhalování a vyšetřování trestných činů a terorismu, jakož i prevence zlovolného a trestného používání umělé inteligence.

dohodly, že zahájí pravidelné rozhovory o těchto záležitostech, a to počínaje příštím zasedáním vysokých úředníků v roce 2019.⁶⁴

Pokračovala jednání mezi EU a Kanadou o **revidované dohodě o jmenné evidenci cestujících**. Komise bude nadále pravidelně informovat Radu a Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci Evropského parlamentu o dosaženém pokroku.

Dne 30. listopadu 2018 se konalo první kolo jednání o dohodě mezi EU a Tureckem o výměně osobních údajů mezi Europlem a tureckými orgány odpovědnými za boj proti závažným trestným činům a terorismu. Komise je rovněž v kontaktu s izraelskými úřady v souvislosti s prvním kolem jednání s Izraelem. Dne 3. prosince 2018 se konala schůzka mezi EU a zástupci Alžírsko, Egypta, Jordánska, Maroka a Tuniska s cílem projednat možnou budoucí spolupráci mezi donucovacími orgány v těchto zemích a Europlem, a to včetně prostřednictvím pracovních ujednání a s ohledem na možné dohody umožňující výměnu osobních údajů.

EU pokračovala ve vedení **rozhovorů o boji proti terorismu** s partnerskými zeměmi. Dne 12. listopadu 2018 se v Bruselu konal dialog mezi EU a Indií o boji proti terorismu zaměřený na výměnu informací, používání internetu teroristy a možnou spolupráci s Europlem. Dne 29. listopadu 2018 v Bruselu se v rámci Finančního akčního výboru uskutečnil dialog mezi EU a Pákistánem o boji proti financování terorismu. Dialog o boji proti terorismu a o regionální bezpečnosti mezi EU a Alžírskem, který se konal dne 12. listopadu 2018 v Alžíru a který vedla vysoká představitelka, místopředsedkyně Komise Federica Mogheriniová, se zabýval snahami o obnovení bezpečnosti v Libyi a Sahelu. Dne 27. listopadu 2018 se v Bruselu konalo první zasedání vysokých úředníků EU a Kuvajtu, zaměřené na další výměny a potenciální budoucí spolupráci v otázkách souvisejících s bojem proti terorismu, organizovanou trestnou činností a kybernetickou bezpečností.

V listopadu 2018 se zástupci iráckých vojenských a donucovacích složek poprvé zúčastnili školení ve shromažďování důkazů z bojiště v centru excelence NATO pro stabilizační operace ve školicím středisku italských karabiniérů v italské Vicenze. Toto školení je součástí tříletého projektu EU, INTERPOLU a NATO, jehož cílem je zajistit, aby byly osoby spojené se závažnými trestnými činy a terorismem v oblastech konfliktu předány spravedlnosti. Tento projekt je konkrétním příspěvkem EU k budování kapacit v oblasti zákonného shromažďování důkazů o trestných činech bojovníků Dá'íš. Jeho výstupem by mohlo být posílení mezinárodní spolupráce mezi donucovacími orgány z Iráku a EU.

IV. ZÁVĚR

Ze zprávy vyplývá, že v práci na vybudování účinné a skutečné bezpečnostní unie bylo dosaženo dobrého pokroku. Současně se v ní ale zdůrazňuje, že spolunormotvůrci a členské státy musí věnovat větší úsilí dokončení legislativních procesů a provádění přijatých opatření, aby byla zajištěna větší vnitřní bezpečnost pro občany EU. Vzhledem k evropským volbám v květnu roku 2019 budou nadcházející týdny rozhodující pro další pokrok v oblasti vytváření a zavádění příslušných bezpečnostních politik na úrovni EU.

⁶⁴

<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/11/09/joint-eu-u-s-statement-following-the-eu-u-s-justice-and-home-affairs-ministerial-meeting/#>